مخالفت تقیید قواعد کلیه به قیود مبهم، با اقتضاء و ریخت قواعد کلیه

چیزی که من میخواهم عرض کنم این است: اساساً ریخت قید زدن به قواعد کلیه، در فضای استدلال یک چیز است، در فضای خروجی این اشکال و استدلال هم خیلی مشکلساز میشود. شما اگر بگویید بیّنه، حجت مطلقه ندارد، بلکه قید دارد؛ یعنی باید اطمینان نوعی به صدق باشد. کما اینکه عبارت حاشیه این بود. ای در بینه باید ظن نوعی بر خلافش نباشد. قاعده را سوراخ کردیم. یعنی وقتی شما به یک قاعده کلیه قید زدید، حال بیا و آن قید را احراز کن. دوباره خودش محل اختلاف میشود. هر کجا بینه میآید یک کسی میآید و حرفی میزند و میگوید ببین العرف بباب؛ برو ببین نوع عرف از این، اطمینان پیدا نمیکنند.

یکی از چیزهایی که از بینههای بسیار سخت است، این است: عمد بودن یک قتل با بینه ثابت میشود یا نه؟ فوقش این است که میگوید دیدم او را کشت. اما تعمد در قتل را میدانیم که در فقه ثابت میشود. بینه میتواند اقامه کند. و لذا است که قصاص با بینه عادله انجام میشود. اگر این نبود که قصاصی نمیشد. عمد بودن قتل که بر آن قصاص متفرع میشود، با بینه ثابت میشود. حال اگر شما بگویید قید حجت این بینه این است که اطمینان به صدق باشد، تا این قید بیاید، همه جا محل منا‌قشه میشود. یعنی ضابطه از بین میرود. وقتی یک قیدی بخورد که آن قید حالت ابهام دارد.

گاهی است قیود روشن است. ثابت است. حالت تذبذب ندارد. یک وقتی هم هست که شما قیدی را میآوری که خودش سراپا ابهام است. اطمینان نوعی به صدق دارید. خب این چه زمانی است؟! این ضابطه شد؟! این قید روشن شد؟! آن هم برای یک بینههای که مهمترین قاعده و قانون در کتاب شهادات و فقه اسلامی است!

شاگرد: بینه را در خصوص باب صوم به این صورت مطرح کردهاند؟ چون طبق روایت «لاتؤدی الفریضة بالتظنی»، صوم هم از فرائض الله است، لذا بینه را به این صورت مطرح کردهاند.

استاد: خب آقای حکیمی این را نفرمودهاند. اتفاقا روایتی که شما میگویید شاهد دنباله عرض من است. همان روایت میگوید شما چرا منا‌ط را تخطئه نوع میدانید؟! شاید منا‌ط چیز دیگری باشد. یکی از منا‌ط هایش همین است. اینکه فرض الله است. پس منا‌ط شد عدم تأدیه فرض الله. این تفاوت کرد، آثارش هم فرق میکند. الآن ما باید به این برسیم. ایشان که نفرمودند. حال طبق فرمایش ایشان عرض میکنم. اگر شما میگویید منظور ایشان این است ما حرفی نداریم. انشاءالله میرسیم.

بازبینی #1
ایجاد شده 16 مه 2026 12:25:18 توسط ... .

ب‌ه روزرسان‌ی شد‌ه 16 م‌ه 2026 12:25:47 وسط ... .